

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 9.

Indult Bétsből, Kedden, Július' 29-dikén, 1828.

Hadi Tudósítások.

A' következő Orosz hadi tudósítások adattak ki Jul. 5-dikén az Orosz Tsászár fő hadi szállása helyén Karszuban.

Mihály Nagy Hertzeg Jul. 3-dikán érkezett meg az Ő Felsege fő hadi szállására. Örömmel nézte a' hadi nép, hogy a' Nagy Hertzeget vitézi maga viselete jeléül a' Sz. György 2-dik rendű keresztje ékesíté, mellyet számára a' Tsászár Brajla nevezetes vára megvétele után, Jun. 20-dikán küldött. Ennek az igen erős várnak bástyáin 278 ágyúkat találánk, melly vár több esztendőkre elegendő eleséggel volt megrakva. Mind a' vár, mind annak erőssége a' fellegrvár igen jó állapotban vagyon. Ebben az igen nagy számú, 12 ezer emberből állott őrizettel és a' felfegyverkezett polgársággal együtt 20 ezerre ment a' lakosok száma.

Minthogy a' várvívásra megkívántató szerek és eszközök felette messziről kelle oda szállíttatni; Ő Tsász. Hertzegsége tsak Május 25-dikén fogathatott a' vár ostromlásának munkájához. A' Nagy Hertzeg minden készületeket szorosán megvizsgált, a' sántzokat, kosárvédeket rendre járta, és a' legveszedelmesebb helyeken is bátran forgolódván és rendeléseket tévén, az által a' katonaságba kedvet és hátorságot öntött, a' sebbe estek-

nek segítségekre a' jelenlévőket hathatósan buzdította, úgy hogy példája által még azokat is, kik legelőször voltak itt e' féle hadi munkában, egészen neki bátorította. A' bástyák alá beásott földalatti utakba bé ment, hogy azoknak helyes voltokról meggyőződjek, egyszersmind pedig azt kivehesse, hogy a' vívó sántzok ágyúi meddig hatnak a' vár bástyáira. Egyszer a' Nagy Hertzeg, Jun. 11-dikén, három ölnyre közelített a' vársántzhoz, hogy az általellenben lévő bástyát jól megvizsgálja, 's midőn éppen az első ór mellett álla, több golyóbis hullott le mellette. Alig távozik el az őrálló mellől, hogy azt egy golyóbis földre terítette; vissza ment tehát és annak segítségére a' szükséges rendelést megtette.

Jún. 15-dikén, minekelőtte, a' várra rohanó ostromhoz fognának, a' Törököktől a' várat felkérték. De minthogy erre rá nem állottak, a' várra fényes nappal reá mentek. Ezt annyival inkább nem lehetett tovább halasztani, mivel a' mi mínaásóink a' föld alatt hozzájuk közelítő ellenség szavát már hallották 's azoknak közel létekről meggyőződván méltán félhettek, hogy ha még tsak egynehány óráig halasztódik is a' dolog, az ellenség a' mi mínainkat semmivé teheti.

A' várra lett rohanásnak ugyan szerentsés következése nem leve; mindazáltal, mivel abban a' Törökök is sokat

vesztettek, kik magok veszteségeket 1000 emberre teszik, és ma vel azt is tapasztalták, hogy minden kiütéseiknek szerenlsetlen kimenetele lett, mindenkör visszaverettek, és ez által az Orosz seregek mind inkább neki bátorodtak: ök annyira eltsüggedtek, hogy a' várnak feladására, minekelötte a' második megtámadás elkövetkezne, magokat most már önként ajánlották; jóllehet az ellentállásra még minden megkívántató szerekkel bővölködtek. Az őrizetnek alku szerént 10 nap engedtetett, hogy az alatt Szilisztriába késértethessenek.

A' várnak általvételekor olly szoros katonai fényíték tartatott; hogy a' Törököknek ellenünk legkissebb panaszsok sem volt.

E' szerént a' vár ostromlása Junius 18-dikáig 25 napig tartott. Mi az ostrom ideje alatt holtakat sebesekeket öszveszámálván 3000 embert veszítettünk. A' sebesekeknek nagyobb része a' táborba már visszateret. A' várnak kezünkbe jutása által azt nyertük, hogy Moldvával és Oláhországgal a' nagy tábor most már szabados öszveköttetésben vagyon, és a' Duna alsó részén a' hajózás is egészen szabados és bátorságos; és hogy a' vár vívásra fordított hadi sereg, a' táborral egyesülhet.

Azon seregeknek első Osztálya már velünk egyesült; 's mivel a' hadi sereg e' szerént öszvehúzódott, a' mire itt várakoztunk, a' Tsászár holnap hajnalban az egész táborral elhagyja mostani fő szállását Karaszut.

A' nagy tábor melly innen holnap megindul, kettőztetett siető marsokban fog előre nyomulni Bazardtsikig, minthogy az addig vivő úton igen nehéz ivó vízre szert tenni. — A' nagy tábor 54 Batalionból, 48 Svadron lovasságból és 6 Kozák Regementből áll; melly hadi sereg 250 ágyúnál többet visz magával.

Az alatt, hogy a' tábor Karaszúnál vesztegett 's a' sereg osztályok egybegyűlésére várakozott, azon száma nélkül való ökörszekerek is megérkeztek Podoliából, mellyek a' tábor számára elésséggel rakva vannak. Ezen kívül Odesából is bőséggel jött az élelem a' tengeren Kustendsjébe, úgy hogy a' katonaság szükségét semmiben nem láthat. — Az idő, általjában véve, kedvező. Karaszuban eleinte nagy hévséget kelle kiállanunk, hol a' hévmérő 30 lineáig felhágott, de egy hét oltá az égi háborúk 's esözések a' levegő hevét elvették, és szerentsére még kevés beteg van a' táborban.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona Jun. 30 kán. A' Cortesek, a' kiket D. Miguel egybehívatott, egy akarattal azt végezték, hogy a' Portugalliai korona, az Ország sarkalatos törvényei szerént, Senhar D. Miguelt illeti. Ezen határozásnak írásba való tételére egy Biztosság neveztetett ki. Ezen kívül egy más Fel-írás is készitetett, mellyben az Infans megkérettetik, hogy minél elébb házassodjék meg. Jun. 28-kán mind a' két Írás által adattatott a' Ministereknek. A' mái Ülésben felolvastatott a' következő két rendbeli Végzése Dom Miguelnek, feleletül az említett két Fel Írásra:

I. Miguel Király Végzése:

„Minek utánna Én azon fontos tárgyat, mellyet a' tölem egybehívatott Cortesek mint az Ország három Rendjei, (a' Papság, Nemesség és a' Nép) ez eránt felküldött Fel-írásokban előmbe terjesztettek, éretten meg fontoltam — melly szerént el esmerik, hogy az Ország sarkalatos törvényei szerént, a' Korona birtoka engemet illet, 's egyszersmind kérek, hogy a' Királyi nevet, melly a' Ki-

rálynak az én Uramnak és Atyámnak halálával reám szállott, végyem fel —; 's minekutánna fontolóra vettem, melly szükséges legyen az említett sarkalatos törvényeket meg tartani: tetszett Nekem ezen okokból az Ország Rendjeinek említett Határozásában megegyezni. Mivel pedig úgy illik, hogy azon talpkövek, mellyeken a' mondott Határozás épül, mind most mindjövendőben tudva légyenek: jónak látom, hogy a' szerént a' mint az 1641 Esztendei Cortesek Gyűlése tselekedett, ez eránt egy Akta (Végzés) készüljön okaival egyben, mellyek a' Corteseket ezen határozásra indították, 's ezen Aktát a' Rendek mind egyenként alá írják. Költ az Ajudai Palotában Jun. 30-kán 1828. A' Király."

Felelet a' Rendeknek azon aláza'tos kérésére, hogy a' Király minél előbb házassodjék meg.

„Köszönöm a' Rendeknek azon buzgóságokat, melly szerént a' Királyi Székbe való következésről 's annak megállítá'sáról gondolkodnak. Nem fogom el mulatni ezen fontos dolgot, az Ország javához illő módon tellyesíteni. Ajudá Jun. 30. 1828. A' Király."

A' Templomokban Te Deum tartatott. A' Város ki volt világosítva. Számálhatatlan sokaság todult az Udvarhoz, Ő Felségének szerentsét kívánni. Sokan kéz tsókolásra botsáttattak. — Az Europai Követek a' Várost ide hagyták. —

Oporto. Jul. 5-dik napján. A' Constitutionalisták vesztesége bizonyos. Az Oportoi Junta Jul. 3-kán éjjeli 2 órakor tartotta utolsó ülését. Itt elvégezték, hogy nem lévén többé miben bízni kinek kinek szabad legyen, a' maga megmaradásáról gondolkodni A' Junta széljel oszlott. A' Constitutionalis seregek a' mint Vouganál megszaladtak, egyszersmind el is szélledtek. A' D. Mi-

guel serege szabadon ment Oportonak. Azt híreltik ugyan, hogy újra egybe szedték magokat túl Oportona Constitutionalisek: de ez alig hihető. Mert mikor utolsó próbát akartak tenni 1900 embernél nem tudtak többet öszveszedni. A' Miguelisták 10,000 vannak. Jul. 3-kán reggeli 9 órakor mentek be Oportóba. Az Angliából által jött Generálisok Saldanha, Villaflor, Taipa újra az Anglus hajókra vettek magokat. Az Oportóban lakozó Anglusok sietve hajókra hordozóskodtak, azt híven, hogy a' Royalisták nagy dúlást fognak a' Városban elkövetni. De a' dolog nem úgy lett. A' katonaság szoros fenyítéket tartott, és a' Fő Vezér Generalis Povo a az ott lévő Nagy Britanniái Consulnak meg izente, hogy az Anglusok személye 's birtoka semmi bántással nem fognak illetetni. A' városban mindnütt nagy tsendesség volt. Úgy hogy sokan az Anglus Kereskedők között, kik már hajóra ültek, ismét kiszállottak és a' városban maradtak.

Lisbona Jul. 5-kén. D. Miguel a' Királyi koronát fel tette, 's több rendbéli Végzéseket adott ki a' következő formulákkal: D. Miguel Isten kegyelméből Portugalliai és Algáriai Király, és Én a' Király. Midőn Generális Povo a' D. Miguel Fő Vezére Oportoba 10,000 emberből álló seregével bé ment egy Hirde'tést botsátott a' lakosokhoz, mellyben kinyilatkoztatta, hogy a' meggyőzött Fél (partido suplantado) semmi boszszuállástól ne tartson, mivel egyedül a' Párt ütés Fejeit fogja a' törvény büntetni, a' többiek botsánatot nyernek.

Az Anglus Courier Jul. 15-ki darabjában a' Portugalliai történetekre ezt a' megjegyzést teszi: „Azt mi előre el láttuk; hogy e' lesz a' dolog kimenetele, 's előttünk nem váratlan, hogy D. Mi-

g u e l a' koronát fel veszi. De azt még sem vártuk, hogy a' D. Pedro követői illy gyáván meg adják magokat. Mi azt vártuk, hogy legalább egyszer megüt-köznek. Mikor a' Constitutionalis Hadi sereg Coimbra felé megindult, D. Miguelnek katonája sem volt, de a' Sereg a' helyett, hogy tzéljára sietett volna, veszteg ülve maradt; sőt elkezdett hátrálni Coimbrától. Ez által D. Miguel időt nyert magának, 's fegyveres sereget gyűjtött öszve, melly tzéljára fájdalom! elégséges volt. De azomban igaz-ütközet a' két Fél között nem esett. Az egyik Fél szépen vonult hátra, a' másik nyomult szépen előre; egyéb ennél nem esett. Saldanha és Villa-flor Generálisok a' Constitutionalis Sereget éktelen rendetlenségben találták. A' katonák bátortalanok voltak, 's a' hartzhoz igen kevés kedvet mutattak. Jul. 2-kán a' Hadi Tanács elvégezé, hogy Oporto fedezésére ütközetre kell menni; de ebből sem lett semmi, 's az egész sereg széljel oszlott."

Nagy Britannia.

A' Király megerössítette azon Fő Oskolát, melly az Építő-mesterségekre a' híres Telford felügyelése alatt fog felállani. Ezen Oskolában minden az Építésre tartozó tárgyak, (nevezetesen a' Hidak, Tsatornák, Ország-útak, Kikötőhelyek 's a' t. építése) taníttatni fognak.

Mikor Jul. 5-kén estvéli 6 órakor Ennisen Oconnel Úr a' Clare Megye Répviseleijévé elválasztatott, a' Gyűléshez a' következő beszédet tartotta: „Ha ezen elválasztatás engemet tsupán személyesen illetve: elégnek tartanám, egy közönséges köszönő beszédet mondani. De ha meg gondolom, hogy én mint a' Megye Répviseleije nem a' magam érdemeiért állok itt, hanem azért,

mert az Irlandiai nép nagy dolgának vagyok képviselője: megvallom, elégtelen vagyok annak, a' mit érzek, szóval való kifejezésére. Régolta én vagyok Hazámfiainak 's minden ő szenvedéseiknek szószóllója: de tsak most mondhatom igazán, hogy Répviseleijök vagyok. Én életemnek és vagyonomnak leg nagyobb részét az ő dolgokra áldoztam fel: de sokszorosan meg vagyok érte jutalmazva, ha boldogtalan hazámnak használhatok. (Ekkor a' Vetélkedőjéhez Minister Fitzgerald Úrhoz fordulván) Szentül vallom, hogy Vetélkedőmnek nem vagyok személyes ellensége, és ha a' Választás kezdetével valamit mondtam, a' mi előtte durvaságnak látszott, azt óhajtom, hogy az légyen elfelejtve, és bár szívemből is kitörülhetném (Itt megditsérte Oconnel Ur, Fitzgerald Urat, megköszönte továbbá a' Fő Bírónak (Scherifnek), hogy hivatalát részre hajlás nélkül vitte, — azután a' néphez fordult) 's mit mondjak a' Clare Megyei népnek, melly engem ezen irigylésre méltó hivatalra emelt? Pénzen voltak megvéve nékem a' választók? nem, széles e' világ nem tudta volna őket megvenni; vagy féltekben adták reám voksaikat? nem, nékem abban nints módom, hogy valakit ijeszthessek. Vagy talán sokat vártak az én elválasztatásomtól? Oh nem, jól tudják ők azt, hogy egy gyökeres újító (Radical Reformer) keveset ígérhet. Én pedig az vagyok. (Tetszés). De mi hát az, a' mi őket az én választásomra indította. Miért vagyunk így körülvéve a' Politzia katonáitól? Mire való a' fegyveres katonaságnak meszsze földről lett ide szállítása? Miért jöttek ide a' katonák, kik soha Polgár társaik vérebe fegyvereket nem mártották? Talán azért, mert az Irlandiai parasztok, — a' mint Angliában mondják, — részegesek és veszekedők, kiket tsak a' fegyveres erő

tarthat jó rendben. De hát, azt kérdelem, volt e' itt tsak egy részeg is? Hatvan ezer ember gyűlt ide fel: vólt e' tsak egy veszekedő is. Itt volt elég alkalmatosság az ingerlésre; de volt e' tsak egyetlen egy rend háborító is? — Semmi sem esett, a' mi ezen szent foglalatosságot megalatsonyította. Harsogó szóval kiáltja ez Angliába által: Irlandia jobb sorsot érdemel! (Meg mutatta továbbá a' Szólló, hogy néki jussa van az Alsó Házban széket venni, azt ígérte, hogy első lépése a' lesz, hogy az Unions-Actát eltöröltesse, mint a' mellyel Irlandia nem nyert, hanem vesztett; mondotta, hogy a' szokásban lévő esküvést ő semmi esetre le nem teszi, 's annak el törlését reményli — 's beszédét ezzel végezte) A' Földes Uraktól reménylem, hogy jobbágyaikkal nem fogják megéreztetni, — hogy reám voksoltak. Jusson eszekbe, mikor tulajdon gyermekek mosolyog, a' paraszt familiák állapotja; és ne felejtsek el, hogy a' Parasztnak is van szíve, és érez" Fitzgerald Úr is tartott beszédet. A' Sheriff megrázta az O'Connell Úr kezét, 's a' Gyűlés estve 11 órakor eloszlott. A' városban szint olyan tsendesség volt, mint egyébkor. — Jul. 7-kén Limerikbe ment O'Connell Úr. Öröm kiáltásokkal fogadtatott: de semmi rendetlenség sem esett. A' Catholicus Egyesület meghatározta, hogy mikor Dublinba megy O'Connell Úr, a' város ne legyen kivilágosítva, és egész Irlandiába parantsolat ment, hogy senki az ellenkező félt ne bántsa. Ezen parantsolatot betű szerént meg tartják mindenütt. Ezen választás le írhatatlan mozgásba hozta az Ország népet.

A' Courier (mellyet az Orangisták Ujság levelének lehet mondani) erősen meg támadja a' Catholicus Egyesületet, (mellyet Pápista Parlamentnek nevez) és igyekezik az Országló széket an-

nak eltörlésére feltüzelní. A' Times 's más Ujság levelek ditsérik az O'Connell Úr tettét, és az Országló Széket a' dolog fontosságára figyelmeztetni kívánják, ezzel a' hozzá tétellel, hogy nagy kár a' Canning nyomdokait nem követni.

Codrington Úr Jun. 22-kén vette azon levelet, mellyben vissza hívatatik, 's mihelyt az új Admirális Malcolm Úr a' Hajós sereghez meg érkezik, vissza indul.

Lamb Úr a' Lisbonában volt Anglus Követ Angliába megérkezett, 's véle egy hajón Gróf Bombelles is az Ausztriai Követ. Az Orosz és Dánus Követek Lisbonát hasonlóképpen odahagyván már az előtt kevéssel megérkeztek.

Jul. 10-kén a' Felső Házban Lord Clifden egy Lyons Lévi Moses nevű 'Sidó Esedezőlevelét nyújtotta bé, a' ki Hite sorsosi nevében azt kéri, hogy engedjenek nekik Polgári jussokat. A' Lord nem foghatta meg, mi okon rekesztetik ki egy ilyen régi nép a' társasági jussokból, mellynek minden vétsége abban áll, hogy tsak az Ó (s nem egyszersmind az új) Testamentomban hiszen. Azon sokféle okok között, mellyeket az Esedező fel hordott, ezen elmésséggel is élt a' szószólló: „szakállok ellen sem lehet semmi ki fogást tenni; mert a' város nyugoti végén lakó nyalka fiatal Uratskák, tsak olyan hosszú vagy még hosszabb szakált viselnek mint az Izraeliták; még is Polgári jussal bírnak. (Nevetés). Az Esedező levél bé vétetett.

Az Alsó Házban Mackintosh Úr előre jelentést tett az eránt, hogy a' következő Hétfőn Esedező levelet fog benyújtani a' Londoni Kereskedőktől, kik az által, hogy Spanyol Ország az 1822-diki Költsönt nem akarja elesmerni, 3,000,000 f. sterling kárt vallanak.

Frantzia Ország.

Jul. 15-kén Brestbe megérkezett a' Vestala nevű Frantzia Fregát, melly a' Frantzia, Burkus, és Hollandiai Követeket Lisbonából elhozta.

Német Ország.

München Jul. 21-kén. Ő Felsége a' Királyné Jul. 19-kén éjjeli 11 órakor egy Hertzeget szült. Melly szerentsés történet ágyú ropogással adatott a' városnak túdtára. Ma keresztelte meg a' Biriha i Püspök Streber Ur a' kis Hertzeget Ő Felségének a' Királynak jelenlétében. Kereszt Atyák voltak: a' Bavariai Hertzeg Vilhelm, a' Meklenburgi Nagy Hertzeg, és György Haszsziai Hertzeg. A' kis Hertzeg neve: Adalbert, Vilhelm, György, Lajos.

Spanyol Ország.

Cadix. Jun. 27-kén. Ma érkezett meg ide Toulonból 13 napi útja után egy Frantzia Línea Hajó, 3 Fregáttal kísérőül azon 51 Szállító Hajók mellé, mellyeken a' Frantzia seregek innen haza vitetnek. A' Cadixi Lakosok sajnálkozva nézik a' Frantziák eltávozását, mivel attól félnek, hogy azoknak elmentével új háborúságok fogják magokat kiütni.

Elgyes Dolgo k.

A' legújabb hadi tudósítások szerint az Orosz Seregek Bazardtsikig előre nyomultak. Ezt a' várost Jul. 6-dikán elfoglalták, 's mellette több tsatázások estek a' Törökökkel. A' főhadi szállás Bazardtsiknál vagyon. Gróf Suchtelen Gen. Várna alá ment. Ezekről a' jövő posta napon bővebben.

Niemeyer Úr, a' Hálai Univerzitásnak Cancelláriusa, kinek neve a' Nevelésről írt belses munkájáról Hazánk-fijai előtt is eléggé esmeretes, Jul. 7-dikén meghalálozott, életének 74 dik esztendejében. Hálában születet 1754-ben. A' Vallás tudományról írt munkáival tette magát elsőben a' tudósok előtt esmeretessé. Később a' Nevelésről kiadott kézi könyve által nagy hírt nevet szerze magának; mellynek minden válásheliek hasznát vették. Szeretetre méltó nyájas maga viselete oktatásaival egyező volt, mellyért közönségesen nagy tiszteletben tartatott.

Magyar Ország.

Szombathelyről Vas Vármegy. E' folyó Július' hónap' 17-dike Városunkra nézve az emberiség' és irgalmaság' örömnépe volt. Némelly szelídebb érzésű polgárjaink minden keresztény hitvallású szenvedő embertársaiknak, a' szerentsétlenek között legszerentsétebbeknek, — az ügyefogyott betegeknek ápolására, néhai Mittermayer Ferentznek városunk' egykori magát a' közjóért, egészen feláldozó, bírójának fáradhatatlan igyekezete által ez előtt négy esztendővel egy intézetet alkotának, azon rendszabással; hogy az ennek megállapítására Keresztyén szeretetből segedelmet nyújtó tagok, midőn a' társaságba neveket beírják, ennek pénztárába 2 forintot és esztendőről esztendőre hónaponként 24 krajtzárt fizessenek ezüst pénzben; az intézetet pedig mindenkor a' tagok közül választott ügyesebb 's buzgóbb férjfiak az egész társaságnak esztendőnként adandó szoros számolás' terhe alatt igazgassák. Az emberiség' sugallása szülte és semmi mellékes tekintetet nem esmerő példa naponként nevelvén azon minden rendű polgárjaink' számát,

kik az emberszeretet' édes ösztönének hódoltak, Tekintetes Vármegyénk a' társaságot helyben hagyta, sőt a' Főispáni hivatal' akkori helytartója Nagy Mélt. Gróf Cziráki Antal Úr Ország' Bírāja azt hathatós védelme alá is fogadta, Tek. Niczky János Első Alispán Úr pedig annak igazgatását egész készséggel magára vállalta. Ezzel kevés idő múlva kisded társaságunk Hazánk némelly Nagyjainak és Fő Aszszonyságainak jeles neveit a' jámbor polgárok' nevei mellett tisztelve szemlélhette, kik a' mindeneket egyaránt ölelő emberiség' szavának engedvén, nem tartották méltatlanságnak sínlődő embertársaik ápolására az alsóbb rendűekkel öszvemunkálkodni. Így egyesült erővel, de főkép egy feledhetetlen nagylelkű Férjfiúnak, kinek köztünk töltött egész élete, úgy szólván, szakadatlan adakozás volt, és holta után végakaraja szerint egész vagyona egyenlő részben az itteni polgári kórházra és ezen új intézetre maradott, boldogult Szabó Imre Szombathelyi Kánonok és Almádi Apát Urnak bőkezűsége által intézetünk olly állapotra emelkedett, hogy a' társaság a' mindgyárt felállásakor bérben vett szállás helyett, hol négy esztendő olta 227 sínlődő beteg nyert enyhítést és gyógyulást, egy, értékéhez és tzeljához mérsékelt kórház' építését meghatározhatta. Hathatós ösztönt nyújtott ennek mennél gyorsabb végbevételére Fő Méltóságú Hertzeg Batthyány Fülep, Strattmani Gróf Úr, Nemes Megyénk' szeretve tisztelt Örökös és Főispánja, ki szívéen hordozván hazájának és az emberiségnek ügyét, valamint minden közhasznú intézetet nagy lelkéhez illő bőkezűséggel előmozdítani mindenkor hazafiúi ditsőségének esmerte. Ugy intézetünk' oltalmát és Kormányát is kegyesen elfogadni és tzeljét nevezetes adománnyal

elősegíteni fő Méltóságához tartozónak ítélte; sőt azt is kegyelmesen megígérni méltóztatott, hogy az épület' talpkövét maga teszi le személyesen. Ez a' feljebb nevezett napon fényes szertartással ment végbe. Reggeli 9 órakor a' Fő Méltóságú Hertzeg és a' Méltóságos helybéli Püspök Böle András Úr Ö Nagysága a' társaság választott tagjainak egy része által Tekint. Niczky János első Alispán Úrnak, mint az intézet' igazgatójának vezérlése alatt a' talpkö' letevésére és beszentelésére mély alázatossággal meghívátván, mind ketten a' Nemes Vármegye' fényes öltözetű igen számosan öszvejöött tagjaival a' Vármegye' házából kiindultak. Erzékenyítő tünemény volt ezen fényes sereget a' Vármegye' Katonáitól és az örvendező néptől körülvétetve, az innepi pompára zöld ágakkal két sorban felékesített utszán mozsárágyú durrogások közt a' zöld galyakkal és virágfüzerekkel tsínosan felkészített kórházhoz közelíteni 's kapuja előtt megállapodni szemlélni, hol O Hertzezségét az innepi köntösben öltözködött társak sora előtt díszes fejér öltözetű 24 leányka virághintéssel és ezeknek egyike az intézet' első alkotójának néhai Mittermayer Ferentz Úrnak 10 esztendős leánkája érzékeny versezéssel idvezlette. Az épület' belsejébe vezetvén a' fő Vendégek, a' talpkö' helyénél Ö Hertzezségét és a' beszentelő Püspök Ö Nagyságát Fő Tiszt. Steiner Ferentz, Szombathelyi Kánonok és Jáki Apát Úr jeles ékesenszólással készült Magyar beszéddel köszöntötte, mellyre Ö Hertzezsége hasonlókép anyanyelvünkön érzékenyen válaszolt. Felolvastatván azután az intézet' alkotásának és gyarapodásának római nyelven készült és a' fő rendektől aláírt története, a' Méltóságos Püspök Úr példás ajtatóssággal elmondott egyházi imádság közt

a' talpkövet beszentelte. O Hertzegsége pedig, minekutánna az ólomszelentzébe zárt ugyan ólomra vert emlékirás az üregbe zárt folyó esztendei pénzek, intézetünk' története és rendszabásai annak üregébe behelyeztetek volna, vévén a' tsinos öltözetű négy polgári leányka kézhez szolgáltatta kanalat, meszet és kalapátsot bézárta, a' mi sokszorozott Éljen kiáltással, muzsikaszóval és mozsárágyú durrogással adatott tudtára az öszvegyült sokaságnak. Ó utánna a' Méltóságos Püspök, a' Tek. Alispán Urak és járásbeli Fő Szolgabíró Úr, végre a' társaság tisztviselői raktak köveket a' talpkő felé. Ezzel a' kórház' belső elrendelésének megtekintése után fényes késéretével az épületből kilépvén Ó Hertzegsége, az öszvesereglett nép' alsó osztályát nevezetes mennyiségű ezüst pénz' kiszórásával megörvendeztette, és öröm kiáltások 's ágyúdurrogások közt a' Vármegye' házához visszatért. A' Fő Méltóságú Hertzeg' ezen jószívűsége, kegyes leereszkedése és intézetünkhöz mutatott bőkezűsége polgárjaink szívében eltörülhetetlen vonásokkal írva marad, áldani fogják ezért Ötet a' gyógyuló betegnek örömkönyei, sőt áldani fogják a' haldoklónak végső sohajtásai is, ki fő Nevének tzmje alatt találja fel halálos verejtékének letörlőjét.

Buda szabad Királyi és fő városnak Tisztújító széke Méltós. Gr. Nadasdy Ferencz Úr, mint Kir, Biztos' előlülése alatt, Jul. 17, 18, és 19-dikén a' Sz. Lélek segítségül hívása után a' szokott szertartások szerint tartatván, Vá-

ros Bírójának választatott T. Szeth Kristóf; Polgármesternek Oeffner Ferencz, Város' Kapitányának Schweitzer János Urak. Belső Tanátsbéliek lettek: TT. Schweitzer János, eddig volt betsületbeli Szenátor, és subst. Város Kapitányá; Schreiber Ferencz, eddig volt Itélőszéki Protocollista; Kolda András eddig volt Magistrátusi Fő Jegyző; Keller Ferencz eddig volt Község' Actuáriusa; Wallheim János eddig volt subst. Föld birtoki Tiztség' Controlórja. — Népszószóllójává választatott Rath József Úr, Patikárius; és a' választott polgárság' kiegészítésére 23-an vétettek fel a' külső Tanátsba, mind volt-sok többsége által. Végre utolsó nap a' Méltóságos Királyi Biztos Úr, ki az egész Választást igen böltsen, és a' Közönség megelegetésére intézte 's kormányozta, kinevezte Fő Jegyzőnek Schmidt Fer. Urat, Itélőszéki Jegyzőnek Oeffner Ant. Urat; — Tizsti Fő Ügyésznek Ték. Farkas Károly Urat, M. országi Ügyvédőt, és Nagys. Szirmay Ádám, Úr, Kir. Törvényszéki Refer. Assesornak volt Expeditorát; Levéltárnoknak Joannovits Demeter Urat; Expeditornak Thurnböck Urat; Protokollistáknak Nékám, és Alker Urakat.

A' pénz folyamat Július' 28-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 3/16
Az 1820-béli sorsosok, —
Az 1821-béli hasonlók, 121 4/5
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank - Aktziák keltek 1070 3/10 forinton Conv. Pénzben.